

PHAROS4MPAs

**ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΗΣ ΓΑΛΑΖΙΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ
ΘΑΛΑΣΣΑ:**

**ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ**

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ
ΕΚΘΕΣΗ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2019**

ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΘΠΠ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ ΘΑΛΑΣΣΑΣ:

ΑΥΞΑΝΟΜΕΝΕΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ

Οι θαλάσσιες μεταφορές αποτελούν την σπονδυλική στήλη της παγκόσμιας οικονομίας. Ο τομέας αυτός είναι ιδιαίτερα μεγάλος για την περιοχή της Μεσογείου, καθότι, παρά το γεγονός ότι η Μεσόγειος αντιστοιχεί σε ποσοστό μικρότερο του 1% της έκτασης των παγκόσμιων θαλασσών, από τη Μεσόγειο διέρχεται το 15% περίπου της παγκόσμιας ναυτιλίας.

Ο τομέας των θαλάσσιων μεταφορών αναμένεται να σημειώσει ετήσια ανάπτυξη της τάξεως του 4% κατά την επόμενη δεκαετία. Οι ναυτιλιακές δραστηριότητες στην περιοχή αναπτύσσονται τόσο από πλευράς δρομολογίων όσο και από πλευράς έντασης της κυκλοφορίας και μεγέθους των πλοίων.

Όπως είναι αναμενόμενο, η ανάπτυξη αυτή θα προκαλέσει μεγαλύτερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως για παράδειγμα χημική ρύπανση, ηχορύπανση και συγκρούσεις με θαλάσσια θηλαστικά.

Οι εν λόγω περιβαλλοντικές επιπτώσεις αφορούν ολόκληρη τη Μεσόγειο Θάλασσα. Είναι, ωστόσο, ζωτικής σημασίας η πρόληψη - ή τουλάχιστον η ελαχιστοποίησή - τους στις Θαλάσσιες Προστατευόμενες Περιοχές (ΘΠΠ), οι οποίες εξ ορισμού συνιστούν περιοχές ύψιστης σημασίας για τη θαλάσσια βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα.

Δεδομένης της ανάπτυξης του τομέα, αναπόφευκτη είναι η ολοένα συχνότερη επαφή ανάμεσα στις μεγαλύτερες εμπορικές οδούς κυκλοφορίας και τις ΘΠΠ και άλλα μέτρα προστασίας που έχουν ληφθεί σε ορισμένες περιοχές της Μεσογείου και έχουν χαρακτηρη τοπικό, ειδικά μάλιστα όταν τα πλοία προσεγγίζουν λιμένες ή διέρχονται από στενά.

Ναυτιλιακές δραστηριότητες που ενέχουν τις πιο σοβαρές δυνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων ή υδρογονανθράκων, πρέπει να αποφεύγονται συνολικά, σε όλες τις ΘΠΠ. Οι δημόσιες αρχές - από τις κρατικές υπηρεσίες μεταφορών, ως τις Λιμενικές Αρχές - οφείλουν να λάβουν σειρά μέτρων για την αποτροπή ατυχημάτων και την προστασία των οικοσυστημάτων.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η διασυννοριακή, υπό-περιφερειακή και περιφερειακή συνεργασία, δεδομένης της κλίμακας των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του τομέα των μεταφορών. Εκεί όπου η αλληλεπίδραση μεταξύ θαλάσσιων μεταφορών και προστατευόμενων περιοχών είναι αναπόφευκτη, όπως για παράδειγμα σε ΘΠΠ που βρίσκονται κοντά σε λιμένες και στενά ή σε μεγάλου μεγέθους ΘΠΠ όπως το Καταφύγιο Pelagos, υπάρχουν λύσεις αποτροπής ή άμβλυνσης των επιπτώσεων, και πρέπει να εφαρμοστούν ώστε να προστατευθούν οι πολύτιμοι θαλάσσιοι πόροι της Μεσογείου Θάλασσας.

Η παρούσα έκθεση προσδιορίζει τους κινδύνους που ενέχουν οι θαλάσσιες μεταφορές για τις ΘΠΠ της Μεσογείου και προτείνει λύσεις πολιτικών προτεραιότητας.

ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ:

ΚΥΡΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι θαλάσσιες μεταφορές επηρεάζουν το θαλάσσιο περιβάλλον, τόσο στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων ρουτίνας όσο και λόγω τυχαίων συμβάντων. Οι επιπτώσεις των θαλάσσιων μεταφορών στο περιβάλλον ενδέχεται να είναι τοπικές (όπως για παράδειγμα επιπτώσεις από το αγκυροβόλιο ή την πρόσδεση) ή μακράς εμβέλειας (όπως για παράδειγμα ο υποβρύχιος θόρυβος από τις μηχανές των πλοίων) και ενδέχεται να προκύψουν τόσο σε υπεράκτιες, όσο και σε παράκτιες διαδρομές.

ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΣ ΘΟΡΥΒΟΣ

Η χρόνια έκθεση και τα σωρευτικά αποτελέσματα του υποβρύχιου θορύβου ενδέχεται να επηρεάσουν μακροπρόθεσμα το καθεστώς προστασίας των κητωδών, των θαλάσσιων χελωνών, των ψαριών, των υδρόβιων πτηνών, αλλά και των θαλάσσιων ασπόνδυλων ειδών.

Οι εστίες υποβρύχιου θορύβου στη Μεσόγειο Θάλασσα - φαινόμενο που οξύνεται ιδιαίτερα στις πολυσύχναστες θαλάσσιες οδούς - συμπίπτουν με πληθώρα προστατευμένων περιοχών ή/και με περιοχές σημαντικές για θαλάσσια θηλαστικά με ευαισθησία στον θόρυβο.

ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΜΕ ΕΙΔΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΠΑΝΙΔΑΣ

Η κυριότερη θανατηφόρος απειλή για τις φάλαινες που ζουν στην περιοχή της Μεσογείου είναι η σύγκρουση με μεγάλα πλοία. Τα χτυπήματα των πλοίων καθίστανται πιθανότερα λόγω του υποβρύχιου θορύβου που ενδέχεται να παρεμβληθεί με τα συστήματα επικοινωνίας των κητωδών, εμποδίζοντας τα ζώα αυτά να ανιχνεύσουν και να αντιδράσουν στην επερχόμενη απειλή.

ΡΥΠΑΝΣΗ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Οι πετρελαιοκηλίδες συνιστούν μια από τις σοβαρότερες αιτίες θαλάσσιας ρύπανσης. Το Περιφερειακό Κέντρο Καταπολέμησης Εκτάκτων Περιστατικών Ρύπανσης της Μεσογείου Θάλασσας (REMPEC) υπολόγισε ότι η συνολική ετήσια εκροή πετρελαίου από πλοία στη Μεσόγειο κυμαίνεται μεταξύ 100.000-150.000 τόνων.

Ενώ τον μεγαλύτερο κίνδυνο αντιμετωπίζουν σαφώς οι σημαντικότερες θαλάσσιες οδοί και οι περιοχές γύρω από τους σημαντικότερους σταθμούς πετρελαίου, σοβαρές πετρελαιοκηλίδες μπορούν να προκύψουν τυχαία οπουδήποτε στη Μεσόγειο Θάλασσα.

ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΡΥΠΑΝΣΗ

Οι εκπομπές αερίων από τα πλοία επηρεάζουν σοβαρά τα θαλάσσια οικοσυστήματα, αλλά και την ανθρώπινη υγεία. Πράγματι, είναι γνωστό ότι οι εκπομπές εντείνουν την όξυνση των θαλασσών, ενώ παράλληλα συμβάλλουν σε πολύ μεγάλο βαθμό στην κλιματική αλλαγή.

ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΤΟΥ ΠΥΘΜΕΝΑ

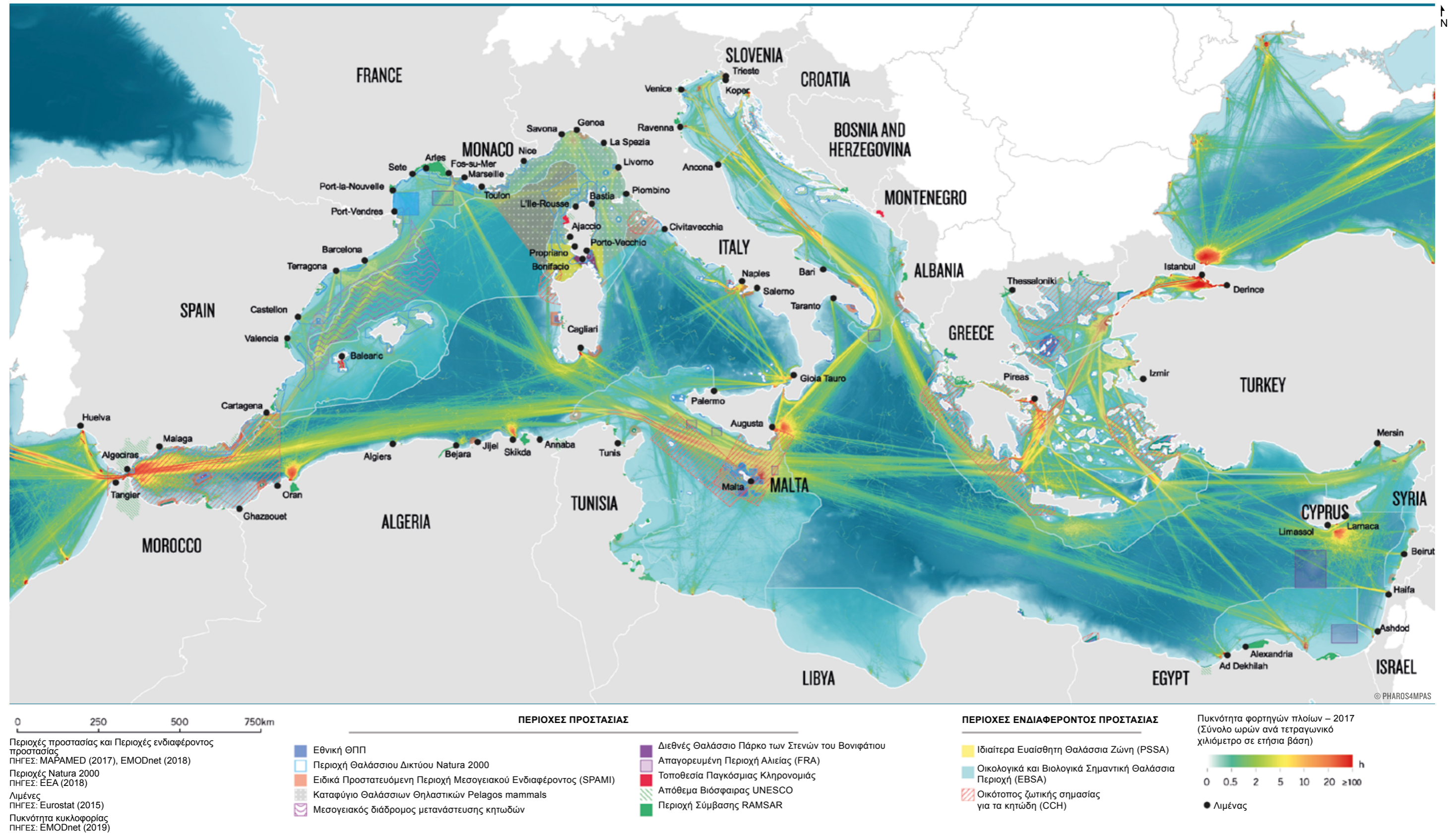
Ο ελλιμενισμός και η πρόσδεση μεγάλων πλοίων προκαλεί διάβρωση και διαταραχή των ιζημάτων του πυθμένα, με αποτέλεσμα να πλήττονται οι βενθικοί οικοτόποι και τα είδη. Επιπλέον, η φυσική διαταραχή των ιζημάτων του πυθμένα ενδέχεται να προκαλέσει αύξηση της θολότητας των υδάτων, το οποίο μπορεί με τη σειρά του να βλάψει είδη οικοτόπων μεγάλης αξίας από πλευράς προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της θαλάσσιας βλάστησης Ποσειδωνίας (*Posidonia oceanica*).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΞΕΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

Σε ολόκληρη τη λεκάνη της Μεσογείου έχει διαπιστωθεί σταθερή αύξηση του αριθμού των μη αυτοχθόνων ειδών που μεταφέρονται από τη ναυτιλία. Ο τρέχον ρυθμός του φαινομένου αυτού (με βάση στοιχεία της προηγούμενης δεκαετίας) είναι περίπου ένα νέο είδος ανά έξι εβδομάδες. Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (ΕΟΠ), το 51% των εισαγωγών μη αυτοχθόνων (ξενικών) θαλάσσιων ειδών οφείλεται στη ναυτιλία. Ορισμένα από τα είδη αυτά είναι εισβάλλοντα και συνιστούν, δυνητικά, σοβαρή απειλή για τα οικοσυστήματα της Μεσογείου.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΦΟΡΤΗΓΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΣΕ ΘΠΠ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΔΙΑΔΡΑΜΑΤΙΣΟΥΝ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΡΟΛΟ ΣΤΗΝ ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΠΠ

ΕΘΝΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Οι εθνικοί φορείς που είναι αρμόδιοι για τον σχεδιασμό και τη διαχείριση των χρήσεων των θαλασσών - συμπεριλαμβανομένων των υπευθύνων χωροταξίας - κατέχουν ρόλο κλειδί στην κατάρτιση και υλοποίηση μέτρων αποφυγής των επιπτώσεων της ναυτιλίας στα οικοσυστήματα, ιδιαίτερος δε αυτών που οφείλονται σε ατυχήματα κατά τη ναυσιπλοΐα. Οι εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για τη ναυτιλία και την προστασία μπορούν να συμβάλουν σε μεγάλο βαθμό, χαράσσοντας μέτρα προστασίας των οικοσυστημάτων.

- Οι αρχές μπορούν να χρησιμοποιήσουν εργαλεία που τους παρέχει ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός (ΘΧΣ), όπως μεταξύ άλλων οι ιδιαίτερα ευαίσθητες θαλάσσιες περιοχές (Particularly Sensitive Sea Areas - PSSA), οι περιοχές προς αποφυγή (Areas To Be Avoided - ATBA) και τα συστήματα διαχωρισμού της θαλάσσιας κυκλοφορίας (Traffic Separation Schemes - TSS) για να προστατεύσουν τις ΘΠΠ από τους κινδύνους των ατυχημάτων ναυσιπλοΐας και να μειώσουν την πιθανότητα συγκρούσεων με κητώδη. Οι εθνικές αρχές οφείλουν να συντονίζουν προγράμματα παρακολούθησης της εμβέλειας και των διαδρομών των θαλάσσιων θηλαστικών ώστε να παρέχουν υποστήριξη στις διαδικασίες ΘΧΣ. Όσον αφορά τις διασυνοριακές ΘΠΠ, τα κράτη οφείλουν να συμμετάσχουν ενεργά στον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό (IMO) και να συντονίσουν κοινές προτάσεις σε επίπεδο IMO που θα αφορούν τα συστήματα χάραξης διαδρομών και ιδιαίτερα ευαίσθητων θαλάσσιων περιοχών (PSSA).
- Οι διαδικασίες ΘΧΣ μπορούν να αποτρέψουν τις επιπτώσεις που προκαλεί η αγκυροβολία των πλοίων μέσω θεσμοθέτησης ζωνών μηδενικής αγκυροβολίας σε εθελοντική βάση, αλλά και μέσω χωρισμού των περιοχών σε ζώνες τόσο ευαίσθητες, όσο και κατάλληλες προς αγκυροβολία, και υποδεικνύοντας στους ναυτικούς χάρτες τα σύνορα των ΘΠΠ και των ευαίσθητων στην αγκυροβολία περιοχών.
- Οι αρχές οφείλουν, επίσης, να επιβάλουν χωρικούς περιορισμούς, όπως απαγόρευση της διαμετακόμισης επικίνδυνων εμπορευμάτων μέσω σημαντικών περιβαλλοντικά θαλάσσιων περιοχών με σκοπό την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων ή επιβολή χρήσης τεχνικών λύσεων για την πρόληψη των συγκρούσεων με κητώδη (π.χ. συστήματα εντοπισμού σε πραγματικό χρόνο). Επιπλέον, οι αρχές οφείλουν να λαμβάνουν μέτρα ώστε

να εφαρμόζεται η Σύμβαση Διαχείρισης Υδάτων Έρματος, ιδιαίτερα μέσω της πραγματοποίησης επιθεωρήσεων και της παρακολούθησης.

- Οι κοινές διασυνοριακές δράσεις για την παρακολούθηση και την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας είναι απαραίτητες για να διασφαλιστεί η πρόληψη ή η ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Οι εν λόγω δράσεις μπορούν να περιλαμβάνουν συντονισμένα συστήματα διακυβέρνησης (π.χ. κοινό σχέδιο δράσης) και καινοτόμες μεθόδους επιτήρησης (π.χ. νέες κεραίες ραντάρ υψηλής συχνότητας, ανταλλαγή πληροφοριών και διαλειτουργικότητα). Η συμμετοχή, εξάλλου, σε συντονισμένα σχέδια έκτακτης ανάγκης και αντιμετώπισης πετρελαιοκηλίδων και άλλων συμβάντων ρύπανσης είναι απαραίτητη σε διασυνοριακό, υπό-περιφερειακό αλλά και περιφερειακό επίπεδο.
- Τα όμορα κράτη οφείλουν να συνεργάζονται για τον χαρακτηρισμό ΘΠΠ στο ανοικτό πέλαγος (π.χ. στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου για τις Ειδικά Προστατευόμενες Περιοχές και τη Βιοποικιλότητα της Σύμβασης της Βαρκελώνης). Οι ΘΠΠ είναι απαραίτητες για την προστασία των ευαίσθητων θαλάσσιων περιοχών που δεν βρίσκονται σήμερα υπό τη δικαιοδοσία εθνικού κράτους, είτε λόγω έλλειψης επίσημα αναγνωρισμένης ΑΟΖ, είτε λόγω ασάφειας όσον αφορά στα δικαιώματα ναυσιπλοΐας.

© F.BASSEMAYOUSSE-WWF FRANCE

© SUNNY FOREST/WUTTERSTOCK

ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η τοπική διοίκηση (περιφέρειες, νομοί, δήμοι και άλλοι φορείς ανάλογα με το πλαίσιο εθνικής διακυβέρνησης), οι τοπικές αρχές ακτοφυλακής και οι Λιμενικές Αρχές μπορούν να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο στην άμβλυση των επιπτώσεων της θαλάσσιας κυκλοφορίας. Με πρωτοβουλίες που συμπληρώνουν τις όποιες εθνικές δράσεις, η τοπική διοίκηση μπορεί να διασφαλίσει την εφαρμογή των ισχυόντων μέτρων.

- Η τοπική διοίκηση πρέπει να συνεργάζεται με τις ναυτιλιακές εταιρείες που εδρεύουν στην επικράτεια της, να προσδιορίζει και να υλοποιεί πιλοτικές λύσεις με σκοπό την αποφυγή ατυχημάτων σε ιδιαίτερα ευαίσθητες περιοχές. Πρέπει, επίσης, να προάγει καινοτόμες διαδικασίες και τεχνολογίες, όπως τη χρήση συσκευών αποτροπής των συγκρούσεων.
- Οι Λιμενικές Αρχές οφείλουν να επιβάλουν την τήρηση των διεθνών και εθνικών προτύπων και απαιτήσεων, πραγματοποιώντας για παράδειγμα επιθεωρήσεις στα πλοία. Απαιτείται, εξάλλου, εφαρμογή μηχανισμών συντονισμού μεταξύ λιμενικών αρχών και κρατών που ελέγχουν λιμένες. Παρόμοιοι μηχανισμοί, όπως το Μεσογειακό Μνημόνιο Κατανόησης, είναι ιδιαίτερα χρήσιμοι για την αποφυγή δημιουργίας «λιμένων ευκολίας» στην περιοχή¹.
- Οι αρχές της ακτοφυλακής πρέπει να χρησιμοποιούν καινοτόμες διαδικασίες, εργαλεία και τεχνολογίες, όπως η εκτίμηση κινδύνου και η ανάπτυξη μοντέλων πετρελαιοκηλίδων με σκοπό τον περιορισμό των κινδύνων και την μετρίαση των επιπτώσεων των πετρελαιοκηλίδων. Επιπλέον, οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να υποστηρίξουν και να προάγουν τη δημιουργία εθελοντικών περιπόλων διάσωσης και καθαρισμού, καθώς και κέντρων διάσωσης. Οι αρχές της ακτοφυλακής πρέπει, εξάλλου, να περιπολούν τακτικά στις ΘΠΠ και να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των πλοίων μέσω μέτρων αστυνόμευσης, όπως η επιβίβαση και διεξαγωγή ερευνών στα πλοία ή ακόμα και η σύλληψη των παραβατών.
- Οι τοπικές αρχές πρέπει να συνεργάζονται με τους φορείς διαχείρισης των ΘΠΠ με σκοπό την ανάπτυξη κοινών λύσεων, όπως, μεταξύ άλλων, παρακολούθηση, ανάπτυξη μοντέλων και αξιολογήσεις τρωτότητας. Με αυτό τον τρόπο θα παρακολουθείται ο αντίκτυπος της θαλάσσιας κυκλοφορίας και θα περιορίζεται ο αντίκτυπος της ρύπανσης που προκαλεί η λειτουργία λιμένων.

¹ Ως «λιμένες ευκολίας» χαρακτηρίζονται τα λιμάνια εκείνα που εκούσια επιλέγονται από τους εφοπλιστές με σκοπό την παράκαμψη των ναυτιλιακών κανονισμών εξαιτίας του γεγονότος ότι συγκεκριμένοι λιμένες ή οι κρατικές αρχές που τους διαχειρίζονται δεν προτίθενται να λάβουν επαρκή μέτρα καταστολής για την υποστήριξη των μέτρων προστασίας και διαχείρισης.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Μηχανισμοί θαλάσσιας διακυβέρνησης περιφερειακού χαρακτήρα, όπως η Σύμβαση της Βαρκελώνης μπορούν να συμβάλουν στην προστασία των ΘΠΠ από τις επιπτώσεις της ναυσιπλοΐας. Για να επιτύχουν τον παραπάνω στόχο, έχουν στη διάθεσή τους ποικίλα εργαλεία, όπως περιφερειακά πρωτόκολλα και σχέδια δράσης. Μπορούν, εξάλλου, να παρέχουν καθοδήγηση στα συμβαλλόμενα μέρη τους σχετικά με τις επιπτώσεις των θαλάσσιων μεταφορών, αλλά και πιθανές στρατηγικές άμβλυσης τους.

- Από κανονιστικής πλευράς, απαιτείται δημιουργία ισχυρότερων μηχανισμών επιβολής και συμμόρφωσης που θα ισχύουν για τα αντίστοιχα νομικά πλαίσια. Οι μηχανισμοί αυτοί περιλαμβάνουν το Πρωτόκολλο περί συνεργασίας για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία και, σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, στην καταπολέμηση της ρύπανσης της Μεσογείου Θάλασσας, καθώς και το Πρωτόκολλο για την πρόληψη της ρύπανσης της Μεσογείου Θάλασσας από τη διασυνοριακή διακίνηση επικίνδυνων αποβλήτων και τη διάθεσή τους.
- Οι μηχανισμοί περιφερειακής διακυβέρνησης πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την περαιτέρω υποστήριξη του χαρακτηρισμού της Μεσογείου ως Περιοχή Ελέγχου Εκπομπών (Emission Control Area), ιδιαίτερα για τα οξειδία του θείου και του αζώτου, προς όφελος όλων των θαλάσσιων οικοσυστημάτων της περιοχής. Περαιτέρω, μπορούν να διευκολύνουν την ανάληψη μεγαλύτερων δεσμεύσεων από τα περιφερειακά κράτη και να στηρίξουν την ανάπτυξη και υποβολή προτάσεων στον IMO στο πλαίσιο του Παραρτήματος VI της MARPOL.
- Η υλοποίηση εργαλείων οικοσυστημικού θαλάσσιου και παράκτιου χωροταξικού σχεδιασμού, όπως ο ΘΧΣ και η ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών (ICZM) πρέπει να τεθούν ως προτεραιότητα σε ολόκληρη την περιοχή της Μεσογείου. Όλες οι Μεσογειακές χώρες οφείλουν να κυρώσουν και να θέσουν σε εφαρμογή το πρωτόκολλο περί ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων ζωνών (ICZM), καθώς με αυτό τον τρόπο θα στηρίξουν τις διαδικασίες σχεδιασμού με βάση το οικοσύστημα, που συνυπολογίζουν κάθε πιθανή αλληλεπίδραση σε ένα οικοσύστημα, συμπεριλαμβανομένων και των δυνητικών περιβαλλοντικών κινδύνων που απορρέουν από τη θαλάσσια κυκλοφορία. Στο πρωτόκολλο περί ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων ζωνών (ICZM) πρέπει να ενσωματωθεί ένα περιφερειακό πλαίσιο οικοσυστημικού ΘΧΣ.
- Οι μηχανισμοί περιφερειακής διακυβέρνησης, σε συνεργασία με τις εκάστοτε κρατικές αρχές, πρέπει να ενθαρρύνουν την περαιτέρω ανάπτυξη διασυνοριακών σχεδίων αντιμετώπισης πετρελαιοκηλίδων, συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης, καθώς και συστημάτων υποστήριξης αποφάσεων. Η περιοχή της Μεσογείου έχει πραγματική ανάγκη από τέτοιου είδους εργαλεία, ειδικότερα δε, περιοχές που θεωρούνται μεγάλης σημασίας για τις θαλάσσιες μεταφορές, όπως το Αιγαίο Πέλαγος, η Αδριατική Θάλασσα και το Κανάλι της Σικελίας - Τυνησίας. Οι μηχανισμοί περιφερειακής διακυβέρνησης μπορούν να καλλιεργήσουν τη συνεργασία μεταξύ κρατών για την ανάπτυξη εργαλείων όπως τα προαναφερθέντα.
- Ένας εξίσου σημαντικός τρόπος πρόληψης και ελέγχου των πετρελαιοκηλίδων στη Μεσόγειο Θάλασσα είναι η λήψη συντονισμένων πρωτοβουλιών σε περιφερειακή βάση με σκοπό την αύξηση της θαλάσσιας επιτήρησης, με τη χρήση ερευνών με καταγραφές από αέρος και εικόνων από δορυφορικά ραντάρ.

Το πρόγραμμα PHAROS4MPAs ερευνά το πώς επηρεάζονται οι ΘΠΠ της Μεσογείου από τις δραστηριότητες της διαρκώς αναπτυσσόμενης Γαλάζιας Οικονομίας και παρέχει στους εμπλεκόμενους σε περιφερειακό επίπεδο μια σειρά πρακτικών συστάσεων όσον αφορά την αποφυγή ή ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τους κυριότερους τομείς της εν λόγω οικονομίας. Μέσω της ενθάρρυνσης της διεθνούς συνεργασίας μεταξύ των δικτύων ΘΠΠ αλλά και μεταξύ κράτους, βιομηχανίας και άλλων εμπλεκομένων, το πρόγραμμα PHAROS4MPAs στοχεύει στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης των ΘΠΠ και στην καλύτερη προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων σε όλη τη Μεσόγειο Θάλασσα.

INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA
FOR NATURE CONSERVATION

Για περισσότερες λεπτομέρειες ανατρέξτε στο πλήρες κείμενο της έκθεσης στην ηλεκτρονική διεύθυνση

<https://pharos4mpas.interreg-med.eu>

Υπεύθυνος επικοινωνίας: Mauro Randone - WWF Mediterranean - mrandon@wwfmedpo.org

Δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο του 2019 στα αγγλικά και τον Ιανουάριο 2020 στα ελληνικά από το φορέα PHAROS4MPAs.

@PHAROS4MPAs

Με την επιφύλαξη παντός νόμιμου δικαιώματος. Σε κάθε αναπαραγωγή, μέρους ή του συνόλου του παρόντος, πρέπει να αναφέρεται ο τίτλος και να αναγνωρίζεται ο προαναφερθείς εκδότης ως κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων.

ΕΞΩΦΥΛΛΟ: Ρινοδέλφινος (*Tursiops truncatus*) στα Στενά του Γιβραλτάρ
© SYLVAIN CORDIER / BIOSPHOTO

ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟ: Πετρελαιοκηλίδα που εξαπλώθηκε στις ακτές της Αθήνας σε συνέχεια της βύθισης τάνκερ, στο Σαρωνικό Κόλπο (Ελλάδα, 14/9/2017)
© THEASTOCK / SHUTTERSTOCK

Project co-financed by the European
Regional Development Fund

MINISTÈRE
DE LA TRANSITION
ÉCOLOGIQUE
ET SOLIDAIRE